

Təbib

Təsisçi: Azərbaycan Tibb Universiteti

Qəzet 1933 -cü ildən çıxır. <http://www.amu.edu.az> № 19 (1702) 15 noyabr 2019 - cu il

Qiyməti 50 qəpik

Bakıda Dünya dini liderlərinin II Sammiti keçirilir Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Sammitdə iştirak edir

Noyabrın 14-də Bakıda Dünya dini liderlərinin II Sammiti işə başlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Sammitdə iştirak edirlər. Əvvəlcə birgə foto çəkdirilib. Sammit müqəddəs "Qurani-Kərim" dən ayələrin oxunması ilə başlayıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Sammitdə nitq söyləyib. Sonra Prezident İlham Əliyevin Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadənin "Heydər Əliyev" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncamı oxunub.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev "Heydər Əliyev" ordenini Şeyxülislam Allahşükür Paşazadəyə təqdim edib.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə çıxış edib. Sonra Moskvanın və bütün Rusiyanın Patriarxı Kirill çıxış edib.

Patriarx Kirill Rus Pravoslav Kilsəsinin birinci dərəcəli "Müqəddəs Serafim Sarovski" ordenini Şeyxülislam Allahşükür Paşazadəyə təqdim edib.

Şeyxülislam Allahşükür Paşazadənin anadan olmasının 70 illiyi ilə bağlı yubiley tədbirləri çərçivəsində keçirilən Sammitdə dünyanın 5 qitəsindən 70-dən çox dövlətin, 25 ənənəvi din və dini təriqətin lider və təmsilçiləri, həmçinin 10-dək nüfuzlu beynəlxalq təşkilatın 500-ə yaxın yüksək səviyyəli nümayəndəsi, o cümlədən Rusiya Federasiyası subyektlərinin başçıları və dini rəhbərləri iştirak ediblər.

BU SAYIMIZDA

"Çinar" rəqs ansamblının 60 illiyinə həsr olunmuş yubiley tədbiri 2

ATU-da görkəmli cərrah Mürsəl Qarayevin 100 illiyi qeyd olunub

Professor Misir Mərdanovun məruzəsi maraqla qarşılanıb 2

Böyük Britaniyanın Baş nazirinin ticarət elçisi ATU-da qonaq olub 2

"Çinar" rəqs ansamblının 60 illiyinə həsr olunmuş yubiley tədbiri

Noyabrın 6-da Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında Azərbaycan Tibb Universitetinin "Çinar" rəqs ansamblının 60 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli tədbir keçirilib.

xidmətləri olan Əminə xanımın 100 illik yubileyi ilə əlaqədar tədbirlər planının hazırlanması tapşırılıb. Əminə xanım ömrünün 47 ilini Azərbaycandakı ilk qadın ansamblı olan "Çinar" rəqs qrupuna həsr edib".

1000-dən artıq tələbə ansamblın üzvü olub: "Bu tələbələr öz fitri istedadları ilə digərlərindən fərqləndiklərindən ansambl üzv ediliblər. Onlar həkimlik sənəti ilə yanaşı, rəqsin incəlikləri ilə də dərinə tanış olublar. Təsədüfi

Tədbirdə Səhiyyə Naziri Oqtay Şirəliyev, Təhsil Naziri Ceyhun Bayramov, Mədəniyyət və turizm Naziri Əbülfəz Qarayev və digər qonaqlar iştirak ediblər.

ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli mərasimdə açılış nitqi ilə çıxış edərək respublikamızda incəsənət və mədəniyyətin inkişafına dövlət səviyyəsində dəyər verildiyini qeyd edib: "Şairlər yurdunun rəqqasə qızı Əminə xanım Dilbazinin 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi ilə bağlı ölkə başçısının 4 sentyabr 2019-cu il

Sözünə davam edən professor G.Gəraybəyli bildirdi ki, 1959-cu ildə Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunda yaradılan "Çinar" rəqs ansamblı qısa müddətdə tamaşaçıların rəğbətini qazanıb. Ansamblın Moskvada keçirilən "Azərbaycan mədəniyyəti günləri"ndəki çıxışı çox bəyənilib. Ansambl yarandığı ilk gündən dün-

deyil ki, Əminə xanımı "Azərbaycan rəqs sənətinin şahzadəsi" adlandırırlar. Onun əsasını qoyduğu "Çinar" rəqs ansamblı bu gün də universitetimizdə ustad sənətkarın ənənələrini şərəflə davam etdirir".

Çıxışlardan sonra "Çinar" rəqs ansamblının yaranma tarixi və fəaliyyəti haqqında film izlənilib.

tarixli sərəncamı bunu bir daha sübut edir. Bu sərəncamda Azərbaycan rəqs sənətinin çoxəsrlik ənənələrinin qorunub yaşadılmasında müstəsna

yanın müxtəlif ölkələrində uğurla çıxış edərək Azərbaycan rəqsinin, mədəniyyətinin nə qədər zəngin olduğunu dünya xalqlarına göstərmiş. Rektor vurğulayıb ki, 60 il ərzində

Tədbirdə yubileyi qeyd edilən "Çinar" rəqs ansamblının hazırladığı səhnəciklər, rəqslərlə yanaşı, tələbələrin ifaları da dinlənilib.

Böyük Britaniyanın Baş nazirinin ticarət elçisi ATU-da qonaq olub

Baronessa Emma Nikolsona ATU-nun yubiley medalı təqdim edilib

◆ Böyük Britaniyanın Baş nazirinin ticarət elçisi Baronessa Emma Nikolson və onu müşayiət edən şəxslər Azərbaycan Tibb Universitetində qonaq olub və rektorla görüşüblər.

Görüş zamanı ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli qonaqlara rəhbərlik etdiyi ali tibb məktəbinin tarixi, təhsil və tədris prosesinin quruluşu, eyni zamanda universitetin beynəlxalq əlaqələri haqqında məlumat verib. ATU-nun həm elmi tədqiqat, həm də tədris sahəsində fəaliyyəti barəsində ətraflı məlumat verən rektor Azərbaycan və Böyük Britaniya ölkələri arasında bir sıra strateji istiqamətlər, o cümlədən tibb təhsili sahəsində əməkdaşlığın gücləndirilməsinin vacibliyindən danışıb. O, ATU-nun İngiltərədəki təhsil müəssisələri ilə münasibətlərinin yüksəlməsində maraqlı olduğunu bildirdi.

Baronessa Emma Nikolson Böyük Britaniya ilə Azərbaycan arasında bir sıra vacib sahələrdə, o cümlədən səhiyyə sahəsində mövcud əməkdaşlığın səviyyəsindən razılığını ifadə edib. Qeyd edib ki, tibbi təhsil sahəsində mövcud əlaqələrin daha da genişləndirilməsi, uğurlu inkişafı üçün klinik və elmi tədqiqatlar, həmçinin, kadr mübadiləsinin təşkili böyük

əhəmiyyət kəsb edir.

Görüşün sonunda Böyük Britaniyanın Baş nazirinin ticarət elçisi Baronessa Emma Nikolsona milli xatirə hədiyyəsi və ATU-nun 80 illik yubiley medalı təqdim olunub.

Görüşdə rektorun müşaviri, dosent Zülfüqar Musabəyov, elmi işlər üzrə prorektor, dosent Rauf Bəylərov, beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektor, dosent Orxan İsayev iştirak ediblər.

Fəxri qonaqlar, həmçinin, ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasının neonekologiya, mama-ginekologiya, reanimasiya şöbələrini gəzib, xəstələrin müalicəsi üçün istifadə edilən müasir avadanlıqlarla tanış olub, müalicə proseslərini izləyiblər. Klinikanın Tədris Treyning Mərkəzində tələbələrin təlim keçməsi üçün yaradılan şəraitlə tanış olublar. Qonaqlar ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında xəstələrin yüksək keyfiyyətli müalicəsi üçün yaradılan şəraitin dünya standartlarına uyğun səviyyədə olmasından məmnunluqlarını ifadə ediblər.

Professor Misir Mərdanovun məruzəsi maraqla qarşılanıb

◆ Noyabrın 8-də ATU-nun Tədris Terapevtik Klinikasında seminar keçirilib.

Seminarı ATU-nun elmi işlər üzrə prorektoru, dosent Rauf Bəylərov açaraq bildirib ki, dəyərli alim, AMEA-nın müxbir üzvü, professor Misir Mərdanov universitetin qonağıdır. Seminarın məhz Misir müəlliminin təşəbbüsü ilə baş tutduğunu qeyd edən prorektor, əsas məqsədin ATU-nun doktorant, dissertant və alimlərinə impact factor jurnallarında nəşr olunması üçün məqalələrin hazırlanma qaydaları və texnologiyaları barədə ətraflı məlumat verilməkdən ibarət olduğunu qeyd edib. Universitet əməkdaşlarının 2015-2016-cı illərdə 35 ədəd, 2017-2018-ci illərdə 101 ədəd yazdığı məqalələrin impact factor jurnallarında dərc olunduğunu diqqətə çatdırıb. Hazırda isə dərc olunan məqalələrin 140-a yaxın olduğunu vurğulayıb.

R.Bəylərov həmçinin bildirdi ki, ATU-nun mövcud poten-

sialla bu qədər dərc olunan məqalələrin az olduğunu bildirdi və bugünkü müəlliminin çox güman ki, universitetimizdə elmi işlərin sayının artırılmasına təkan verəcəyini söyləyib.

Sonra söz professor Mi-

jurnallara təqdim etmə qaydaları barədə iştirakçılara ətraflı məlumat verib.

Professor onu da bildirdi ki, WOS-un bazasına Azərbaycandan 8 jurnal, Scopusun bazasına isə 7 jurnal

sir Mərdanova verilib. M.Mərdanov seminar iştirakçıları qarşısında "Nüfuzlu elmi jurnallara məqalə hazırlamağın yolları" mövzusunda çıxış edib. Məruzəçi məqaləni necə hazırlamaq, jurnala necə seçmək və çap olunacaq məqalələri

daxil edilib. Scopusun bazasına daxil olan jurnallardan ikisi - "Azerbaijan Pharmaceutical and Pharmacotherapy", "Azerbaijan Medical" tibbi profilli jurnallardır. Onlardan da "Azerbaijan Medical" jurnalı ATU-ya aiddir. Bunu Tibb Universitetinin

bir uğuru kimi dəyərləndirən professor M.Mərdanov bir sevinci xəbəri də diqqətə çatdırıb. Qeyd edib ki, əvvəllər Azərbaycan beynəlxalq arenada elmi məqalələrin dərcinə görə Cənubi Qafqazda sonuncu yerləri bölüşürdü. Amma 2018-ci ildə Web of Science bazasında olan jurnallarda çap olunmuş məqalələrin sayına görə Azərbaycan Cənubi Qafqaz respublikaları arasında ilk dəfə olaraq I yeri tutub. Belə ki, Azərbaycandan 1451, Ermənistandan 1216, Gürcüstandan 1187 məqalə dərc olunub. Bunlardan 773-ü

AMEA-nın institutlarının, 342-si BDU-nun, 129-u isə RMI-nin əməkdaşlarının payına düşür.

Professor M.Mərdanov gənc alimlərə əsas ingilis dilini öyrənməyi tövsiyə edib və bu dili yaxşı mənimsəyərək elmi məqalələr üzərində diqqətlə işləməyi və məqalələrin sayını artırmağı diqqətə çatdırıb. Elmi məqalələri nüfuzlu jurnallarda çap olunan müəllifin hansı faydaları əldə edəcəyini deyib.

Disskusiya əsasında başa çatan seminarı professor M.Mərdanov çoxsaylı sualları da cavablandıraraq

Qabil ABDULLAYEV

◆ ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında tanınmış cərrah, vaxtilə Azərbaycan SSR Səhiyyə Nazirliyinin baş cərrahı olmuş Mürsəl Qarayevin 100 illiyi münasibətilə yubiley tədbiri keçirilib.

Rəsmi şəxslər və tibb sahəsi üzrə mütəxəssislərin qatıldığı tədbirdə Səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyev, Gənclər və İdman naziri Azad Rəhimov, Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Eldar Əzizov, Nəsimi rayonu İcra Hakimiyyətinin başçısı Asif Əsgərov, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Hicran Hüseynova, Milli Məclisin deputatları və digər qonaqlar iştirak ediblər.

Açılış nitqi ilə çıxış edən ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli 100 illiyi qeyd olunan Mürsəl Qarayevin həyatı, səhiyyə sahəsindəki fəaliyyəti haqqında danışdı: "Tarixdə elə şəxsiyyətlər var ki, həmişə yadda qalır. Mürsəl Qarayev də belə şəxsiyyətlərdəndir. Mürsəl Qarayev Azərbaycanın ilk uşaq həkimi Əbülfəs Qarayevin ailəsində anadan olub. Dövlət Tibb İnstitutunu bitirdikdən sonra II Dünya Müharibəsi illərində cəbhədə olub, tibb-sanitar batalyonunda cərrah kimi işləyib. Kursk dairəsi döyüşlərində hərbi eşalonun baş həkimi olub. Yaralandıqdan sonra tibb xidməti kapitanı kimi ordudan tərxis olunub".

ATU-da görkəmli cərrah Mürsəl Qarayevin 100 illiyi qeyd olunub

Sözünə davam edən G.Gəraybəyli bildirdi ki, Mürsəl Qarayev 1960-1964-cü illərdə Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin baş cərrahı işləyib. Namizədlik və doktorluq dissertasiyasını müdafiə edib. 5 mindən artıq cərrahi əməliyyat aparan doktor Qarayevin son iş yeri o vaxtkı Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun "Travmatologiya, ortopediya və hərbi səhra cərrahiyyəsi" kafedrasında dosent vəzifəsi olub. O, müəllim kimi də tələbələrinin rəhbərini qazanıb".

Rektor M.Qarayevin ailəsindəki şəxsiyyətlərdən, müharibədəki fədakarlıqlarından söz açaraq qeyd edib ki, M.Qarayev "Döyüşdə cəsurluğa görə", "Qafqazın müdafiəsinə görə", "Almaniya üzərində qələbəyə görə" medalları ilə təltif olunub.

Açılış nitqindən sonra tədbir iştirakçıları yubilyarın həyat və fəaliyyətindən bəhs olu-

nan "Cərrah" sənədli filmi seyr ediblər.

Tədbirin davamında çıxış edən Milli Məclisin Səhiyyə Komitəsinin sədri, akademik Əhliman Əmiraslanov bildirdi ki, belə yubileyin keçirilməsi artıq ənənəyə çevrilib və bu, yaxşı haldır. O, M.Qarayevin cərrahiyyə sahəsindəki fəaliyyətindən söhbət açıb: "Cərrahiyyənin elə bir sahəsi yox idi ki, M.Qarayev cərrahi əməliyyatlar keçirə bilməsin. Bu, onunla bağlıdır ki, M.Qarayev həkim ailəsində - ilk pediatrlarımızdan olan Əbülfəs Qarayevin ailəsində dünyaya göz açmışdı. Onun belə geniş miqyaslı, istedadlı cərrah kimi yetişməsinin müharibə dövrünə təsadüf etməsi də rol oynayıb. O, orduyla birlikdə hərəkət edən hospitallarda fəaliyyət göstərirdi".

Xalq artisti Oktay Mirqasımov sənədli film haqqında fikirlərini bildirib. O, film üzərində

çalışanlara təşəkkür edib və M.Qarayev haqqında yadda qalan xatirələrini bölüşüb.

Sonra sənədli filmin ssenari müəllifi və "Doktor Qarayev" kitabının müəllifi Səlim Babullaoglu çıxış edib. O, kitabı yazdığı müddətdə bu ailənin tarixi, üzvləri haqqında geniş məlumata sahib olduğunu vurğulayıb. Fövqəladə Hallar nazirinin müavini Faiq Tağızadə də M.Qarayev ilə bağlı xatirələrini bölüşüb.

Mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev ailələri adından tədbirin təşkilatçılarna və iştirakçılara dərin minnətdarlığını bildirib. O, çıxışında, həmçinin, kitab və filmin müəlliflərinə təşəkkür edib. Qeyd edib ki, bu əsərlərdə müxtəlif yadda qalan anlar, məqamlar yada düşübsə, deməli M.Qarayev hədəfə yaşamayıb.

Rektor Türkiyənin Boylam Psixiatrik Xəstəxanasının professoru ilə görüşüb

Noyabrın 14-də Azərbaycan Tibb Universitetinin rektoru, professor Gəray Gəraybəyli Türkiyənin Boylam Psixiatrik Xəstəxanasının professoru, psixiatr Ertuğrul Köroğlu ilə görüşüb.

Universitetinin magistrantları üçün dərslər keçirəm. Sizinlə də əlaqələrimizin sıx olmasını arzu edirəm. Həm təhsil ocağınız, həm də tibb mütəxəssislərinizlə qarşılıqlı iş birliklərimizin olmasını istədim".

ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli də rəhbərlik etdiyi təhsil ocağı barədə qonağı məlumatlandıraraq ATU-nun nəzdində 4 klinikanın fəaliyyət göstərdiyini qeyd edən rektor Azərbaycanda tibb, həmçinin psixiatriya sahəsində müntəzəm yeniliklərin həyata keçirildiyini vurğulayıb: "Mənim müəllimim, professor Ağabəy Sultanov deyirdi ki, tibbdə sahələri dəyişmək olur. Məsələn, kardioloq cərrah olur, terapevt sahəsini dəyişərək pulmonoloq olur və s. Amma psixiatriyaya təsadüfi adam düşə bilməz, düşərsə də bu işi yarımçıq tərkdə edər".

Professor G.Gəraybəyli rektorluqla yanaşı, həkim kimi də çalışdığını deyərək, həftədə iki dəfə xəstəxanaya baş çəkdiyini, xəstələri müayinə etdiyini və kafedrada mühazirələr oxuduğunu bildirdi: "10 il respublikanın baş psixiatri olaraq çalışmışam. İstər universitetdə, istərsə də digər yerlərdə psixiatriya sahəsinin inkişafı üçün əlimdən gələni edirəm. Bununla bağlı bir sıra təkliflər hazırlayıb Səhiyyə Nazirliyinə də təqdim etmişəm. ATU-da gələn ildən magistraturada klinik psixologiya ixtisası açılacaq. Sizi bizim universitetdə də "Visiting Professor" kimi görməkdən məmnun olarıq".

Görüşdə psixiatriya sahəsindəki yeniliklərdən, Azərbaycan Tibb Universiteti ilə Boylam Psixiatrik Xəstəxanası arasında gələcəkdə qarşılıqlı əlaqələrin qurulması məsələlərindən danışılıb.

Görüşdə ATU-nun beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, dosent Orxan İsayev də iştirak edib.

Türkiyəli professor Ertuğrul Köroğlu ATU-ya gəldiyindən məmnun olduğunu deyib. O, təmsil etdiyi xəstəxana barədə məlumat verib. Ankarada yerləşən Boylam Psixiatrik Xəstəxanasında ruhsal xəstəliklərlə yanaşı, bir sıra alkoqol qəbulu ilə bağlı yaranmış xəstəliklər, eləcə də, narkoloji problemlər üzrə ixtisaslaşmış mütəxəssislərin çalışdığını bildirdi: "Müəssisəmiz 51 yataqlı özəl xəstəxanadır. Türkiyənin ən böyük psixiatrik xəstəxanasıdır. Mən Azərbaycanla da sıx əməkdaşlıq edirəm. Ayda bir dəfə Xəzər

I Müalicə-profilaktika fakültəsinə yeni dekan seçilib

◆ Noyabrın 1-də I Müalicə-profilaktika fakültəsinin genişləndirilmiş elmi şurası keçirilib. Fakültənin dekan əvəzi, Biofiziki və bioüzvi kimya kafedrasının assistenti Natiq Bayramov fakültə elmi şurasının iclasını açaraq I Müalicə-profilaktika fakültəsinin dekan vəzifəsinə seçkinin müzakirə olunacağını diqqətə çatdırıb.

Fakültə elmi şurasının üzvlərini salamlayan universitetin tədris və müalicə işləri üzrə prorektoru, professor Sabir Əliyev 19 kafedranı birləşdirən I Müalicə-profilaktika fakültəsinin universitetin ən böyük fakültəsi olduğunu bildirdi. Çıxışının əvvəlində dekanlıqla kafedraların əlaqəli şəkildə işləmələrinin vacibliyinə toxunan prorektor bu əlaqələrin yetərinə olmadığını təəssüflə qeyd edərək bir sıra tövsiyələrini verib.

S.Əliyev yeni seçiləcək dekanın öz işinin öhdəsindən layiqincə gələcəyinə əminliyini vurğulayaraq Elşad Novruzovun hələ tələbəlik dövründə öz fəallığı ilə se-

çildiyini, universitetin ictimai həyatında yaxından iştirak etdiyini deyib: "Sonrakı dövrdə dissertasiya müdafiə edərək tibb üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinə alıb, dosent seçilib. Eyni zamanda Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri kimi fəaliyyət göstərmiş. Ona görə tələbələrə iş aparmaq səriştəsi də yüksəkdir. Düşünürəm ki, ona səs verilərsə fakültənin işində müəyyən müsbət irəliləyişlər olacaq".

Bundan sonra fakültə elmi şurasının üzvləri səsvermədə iştirak ediblər. Səsvermənin nəticələrinə görə dosent Elşad Novruzov fakültənin dekanı seçilib.

ATU-nun mətbuat xidməti

Dövlət Bayrağımız müstəqilliyimizin rəmzidir

Hər bir xalqın dövlət rəmzlərindən olan bayraq onun varlığının, mövcudluğunun sübutu, dövlət qurmaq və ona sahib çıxmaq bacarığının əsas göstəricilərindən biridir.

Bayraq həm də dövlətin və xalqın kimliyinin, apardığı azadlıq mücadiləsinin, təfəkkür və düşüncə tərzinin, mənəvi dünyasının görüldüyü ən şəffaf və dəqiq meyardır. Azərbaycan xalqının azadlığını, suverenliyini, öz istiqlalı uğrunda apardığı mübarizəni, milli kimliyini tərənnüm edən üçrəngli bayrağı xalqımızın azadlıq məfkurəsinə, milli-mənəvi dəyərlərə və ümumbəşəri ideallara sadıqlığını nümayiş etdirir. Məhz onun üçün də atributlardan mənə və məzmun etibarilə ən güclü təsir qüvvəsinə malik olan rəmz məhz bayraqdır. Lakin tarixi həqiqət ondan ibarətdir ki, ən ali dəyərlərini özündə ehtiva edən bayrağını dalğalandıra bilmək hər xalqa nəsis olmur. Bu baxımdan Azərbaycan xalqı xoşbəxtkdir. Dövlətçilik ənənələri hələ antik dövrlərdə mövcud olmuş etnik-siyasi özünütəşkil mədəniyyətinə söykənən Azərbaycan xalqının bu gün müstəqil bayrağa malik olması da onun xoşbəxtliyi və həm də mənəvi haqqıdır. Çünki o bayrağı yenidən dalğalandıra bilmək səadəti xalqımızın azadlığa bəslədiyi sevgidən qaynaqlanan əzmkar və davamlı mübarizəsi ilə gerçəkləşməyə dönmüşdür...

Azərbaycan Dövlət Bayrağı 1918-ci il noyabrın 9-da Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Hökumətinin iclasında qəbul edilmiş və 1920-ci ilin aprel ayının 28-dək dövlət statusuna malik olub. 1920-ci il aprelin 28-də Xalq Cümhuriyyəti süqut etdikdən və sovet hakimiyyəti qurulduqdan sonra bayrağımız düz yetmiş il ərzində unudulmadı, ürəklərdə yaşadı, xatirələrdə canlandırıldı, yaddaşlarda dərin iz buraxdı.

1990-cı il iyunun 22-də xalqımızın dahi oğlu, görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin Naxçıvana böyük siyasətə qayıdışı Naxçıvandan başlanan milli dirçəliş prosesinin bütün Azərbaycanın siyasi mühitində aparıcı qüvvəyə çevrilməsinə, milli dövlətçiliyin bərpası istiqamətində qəti addımların atılması ilə müşayiət olunmağa başlanmışdı. Xalqımızın mənəvi və təfəkkür dünyasının meyarı olan üçrəngli bayrağımız ikinci dəfə sovet hakimiyyətinin hələ mövcud olduğu dövrdə Türk dünyasının fenomenini, əbədi yaşar Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə 1990-cı il noyabrın 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin qərarı ilə bərpa edildi, qədim Azərbaycan diyarı Naxçıvanda dövlət bayrağı olaraq qəbul edildi, yüksəklərə ucaldıldı. Beləliklə, çağdaş dövrümüzün müdrik siyasi xadimi ulu öndər Heydər Əliyev üçrəngli bayrağımızı yaşatmaq məqsədilə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Azərbaycan SSR Ali Sovet qarşısında vəsatət qaldırılması üçün gərgin iş gördü. Azərbaycan Respublikası Ali Soveti 1991-ci ilin fevralın 5-də "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu"nu qəbul etdi və bu aktla milli bayrağımız Azərbaycan üzərində dalğalanmağa başladı.

1991-ci il oktyabrın 18-də "Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiyaya Aktı" qəbul olunduqdan sonra Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi kimi, onun dövlət rəmzlərini, o cümlədən Dövlət Bayrağını bərpa etdi.

Dövlət bayrağı dövlətin rəsmi fərqləndirici əlamətidir. Konstitusiyanın 75-ci maddəsinin birinci bəndində qeyd olunur ki, hər bir vətəndaş Azərbaycan Respublikasının dövlət rəmzlərinə - bayrağına, gerbinə və himnəyə hörmət etməlidir. Bundan əlavə, ulu öndər Heydər Əliyevin ölkə başçısı kimi 1998-ci il 13 mart tarixli "Azərbaycan Respublikasının dövlət atributlarının təbliği işinin gücləndirilməsi haqqında" sərəncamı dövlət atributlarının təbliği baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyırdı.

Azərbaycan Respublikasının dövlət rəmzlərinə hörmət və ehtiramı təmin etmək məqsədilə ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev 2009-cu il noyabrın 17-də "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı gününün təsis edilməsi haqqında" sərəncam imzalamışdır. Bu sərəncamla hər il noyabrın 9-u Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Günü kimi qeyd edilir.

Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə möhtəşəm Dövlət Bayrağı Muzeyi də yaradılıb. 2010-cu il sentyabrın 1-də Dövlət Bayrağı Muzeyinin təntənəli açılış mərasimində çıxış edən cənab İlham Əliyevin bayrağımızla bağlı fikirləri olduqca qürurvericidir. Dövlətimizin başçısı deyib: "Bayraq Meydanı Bakının bir mədəniyyət mərkəzinə, Azərbaycanın siyasi bir mərkəzinə çevriləcəkdir. Ölkəmizin mərkəzi olan Bakı şəhərində belə möhtəşəm meydanın yaradılması, doğrudan da, böyük hadisədir. Bizim bayrağımız qürur mənbəyimizdir. Bizim bayrağımız canımızdır, ürəyimizdir. Bu gün Azərbaycanın hər bir yerində dövlət bayrağı dalğalanır. Azərbaycan ərazi bütövlüyünü bərpa edəndən sonra milli dövlət bayrağımız bu gün hələ də işğal altında olan torpaqlarda qaldırılacaqdır. Bizim bayrağımız Dağlıq Qarabağda, Xankəndidə, Şuşada dalğalanacaqdır. O günü biz hər an öz işimizlə yaxınlaşdırmalıyıq və yaxınlaşdırırıq".

Cəmiyyətimizdə milli özünüdərk amalinın, həmrəylik duyğularının, milli maraqlarımız uğrunda mübarizə əzminin yüksəlişi onu deməyə əsas verir ki, xalqımızın ürəyi döyündükcə, milli bayrağımız da dalğalanacaqdır. Çünki bayrağımız milli vəhdətimizin rəmzidir. Bu vəhdət bizim üçrəngli bayrağımızı daha uca zirvələrə qaldıracaq və onu ata yurdumuz Qarabağa, Şuşaya və Xankəndinə daşıyacaqdır. Azərbaycanın əbədi varlığını təcəssüm etdirən bayrağımız nəinki bir daha enməyəcək, müstəqilliyimizin və tərəqqimizin ulduzu kimi parlayacaq.

Elbrus SADIQOV,
İctimai fənlər kafedrasının dosenti

İmmundefisit sindromlu uşaqların 5-ci Beynəlxalq Rəsm Festivalı

◆ 2019-cu ilin noyabr ayında Macarıstanın paytaxtı Budapeşt şəhərində İmmundefisit sindromlu uşaqların 5-ci Beynəlxalq Rəsm Festivalının təltif mərasimi keçiriləcək.

Bu tədbiri təşkil edən ATU-nun ET İmmunologiya laboratoriyasının rəhbəri, professor G. Nəsrullayeva və onun əməkdaşları olub. Bu kollektiv Anadangəlmə İmmun Çatışmazlıq problemi ilə 10 ildən çox məşğul ola-

Festivalın əsas məqsədi balaca pasiyentlərin xəstəlikləri ilə bağlı düşüncələrini və yaşadıkları hissləri bütün dünyaya çatdırmaqdır. Gənc müəlliflər dünyanın 30-dan çox ölkəsindən 2000 rəsm əsəri təqdim etmiş və münisflər heyəti tərəfindən onlardan 44 ən gözəl şəkil qalib seçilmişdir. Uşaqlar arzularını rəngli çalarlarla çəkdiyi əsərlərdə ifadə ediblər. Festivalda qalib gələn gənc rəssamların əsərləri oktyabr ayında dünyanın bir çox ölkələrində və səhiyyə ocaqlarında nümayiş olunub. Ənənəvi olaraq Azərbaycandan da bir neçə xəstə uşağın rəsm işi müsabiqəyə təqdim edilib və onlardan 9 yaşlı Səfərli Zaurun rəsmi qaliblər sırasındadır.

raq elmi araşdırmalar aparıb, dünyanın nüfuzlu beynəlxalq konfranslarında iştirak edib və tibb jurnallarında elmi məqalələr dərc edib, bir çox xarici elmi mərkəzlərlə sıx əlaqələr yaradıb. Professorlar G. Nəsrullayeva, A. Əyyubova, H. Qabulov, N. Sultanova, assistent A. Çernik-Bülənd və bir qrup peditr belə patologiyası olan xəstələrin müayinəsi və müalicəsinin təşkilində bilavasitə iştirak edirlər. ATU-nun bir çox yerli və xarici tələbələri, professor və mütəllimləri sərgiyyə böyük maraq göstəriblər. Belə tədbirlərin mütəmadi keçirilməsi Anadangəlmə İmmun Çatışmazlıq probleminə həm tibb işçilərinin, həm də ictimaiyyətin diqqətini cəlb edir.

Universitetin "Pandemia" komandasının əyləncəli-yumoristik tədbiri keçirilib

○ Noyabrın 8-də Azərbaycan Tibb Universiteti Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin "Şən və hazırcavablar klubu" nun təşkilatçılığıyla "Pandemia" komandasının əyləncəli-yumoristik tədbiri keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə ATU-nun THİK-nin sədri Elvin Kərimli açaraq bildirib ki, tələbələr asudə vaxtlarını səmərəli keçirmələri məqsədilə onun rəhbərlik etdiyi təşkilat vaxtaşırı tədbirlər keçirir. Bu günkü tədbir də növbətidir: "Tələbələr ağır dərs yükündən bir neçə saatlığa azad olması, streslərini atması üçün bu cür əyləncəli-yumoristik tədbirin keçirilməsinə ehtiyac var. Hesab edirəm ki, bu gün tədbirdə iştirak edən universitetimizin və digər universitetlərin tələbələri lazımi şəkildə şənələncək, istirahət edə biləcəklər".

Sonra ATU-nun THİK-nin sədr müavini Cavid Mustafazadə klubun təşkil olunması ilə bağlı tədbir iştirakçılarına geniş məlumat verib. Bildirib ki, klub 2017-ci ildə İctimai Səhiyyə fakültəsinin tələbələri Pərviz və Bəhrüz Həsənovlar tərəfindən təsis olunub. Klubda "Sənarist tayfa", "Aktyorlar truppası", "Səhnərxası

heyət" və "Hazırcavablar" qrupunun fəaliyyət göstərdiyini və klubun hər il Azərbaycan Rəsmi Şən və Hazırcavablar Liqasının keçirdiyi tədbirlərdə iştirak etdiyini qeyd edib. İctimai Səhiyyə fakültəsinin VI kurs tələbəsi, universitetin "Şən və hazırcavablar klubu"un sədri, Pandemia komandasının kapitanı Zeynəb Bağirova isə öz çıxışında klubun 20 aktiv üzvü olduğunu diqqətə çatdırıb. Onun sözlərinə görə, klub yarandığı gündən indiyədək 3 dəfə universitetdaxili tədbir keçirib. Həmişə tələbələr tərəfindən ma-

raqla qarşılanıb. İndi də hesab edir ki, elə olacaq. Tələbələr doğrudan da əyləncəli çıxışları, oynadıkları rollarla tədbir iştirakçılarının diqqətini çəkməyə çalışırlar.

Klub üzvləri "Avtobusda hadisə", "Bəxt üzüyü 0.5", "Dəlilər şəhərdə", "Qırmızı pəpəğin nağılı", "Səni itirirəm", "Zevsin balası" adlı səhnelərdə oynadıkları rollarla dəfələrlə tamaşaçıların alqışlarını qazanıblar.

Tədbirdə Azərbaycan Rəsmi Şən və Hazırcavablar Liqasının direktoru Hüseyn Şahverdiyev də iştirak edib. Ürək sözlərini diqqətə çatdıran direktor klub üzvlərinin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirərək onlara fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb.

ATU-nun mətbuat xidməti

Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Cərrahiyyə Klinikasının əməkdaşı Mahir Əliyev Azərbaycan Milli Xalq İdman Oyunlarının XXIX Respublika Spartakiadasında milli güləş idman növü üzrə I yeri tutduğuna görə diplomla təltif edilib.

İctimai Səhiyyə fakültəsində interaktiv seminar keçirilib

Tələbələrə qidalanmanın zərərli vərdişlərindən danışılıb

◆ Noyabrın 7-də Azərbaycan Tibb Universitetinin İctimai Səhiyyə fakültəsinin tərkibində fəaliyyət göstərən "Capacity Building Club"un təşkilatçılığı ilə seminar keçirilib. Seminarda İctimai Səhiyyə fakültəsinin tələbələri ilə yanaşı, universitetin ayrı-ayrı fakültələrində təhsil alan tələbələri də iştirak edib.

Seminarda açılış nitqi ilə çıxış edən fakültə dekanı, professor Anar Ağayev son dövrlər ATU-da aparılan çoxsaylı islahatlardan – semestr ərzində I və II kurs tələbələrinə aralıq qiymətləndirmənin tətbiqindən, müəllimlərin müsabiqə yolu seçkisi zamanı tələbələr tərəfindən qiymətləndirilməsindən, aparılan çoxsaylı islahatların effektiv nəticələrindən və s. söhbət açıb. Dekan bildirib ki, Universitet rəhbərliyinin apardığı islahatların əsas məqsədi Avropa təhsil sistemində inteqrasiya edərək, tələbələrə yüksək səviyyədə təhsil verməkdən və onlarda təhsilə maraq oyatmaqdan ibarətdir.

A.Ağayev hazırda rəhbərlik etdiyi fakültənin də aparılan islahatlardan kənar qalmadığını qeyd edib: "Belə islahatlardan biri də yaxın gələcəkdə fakültəmizin həm bakalavr, həm də magistr pilləsi üzrə yeni yaranacaq ixtisaslarıdır. Biz bu gün tələbələrin peşə və bacarıqlarının motivasiyasını artırmaq məqsədilə yeni təşkil olunan "Capacity Building Club"unun açılışına toplaşmışıq. Fakültənin

dekan müavini dosent Q.Qəniyevanın və fəal tələbələrin təşəbbüsü ilə yaradılmış bu klubda atdığımız addımların ardıcıl olacağını planlaşdırırıq". Dekan qeyd edib ki, klub tərəfindən təşkil olunan ilk tədbir diskussiya xarakterli olacaq.

Sonra tədbirdə iştirak edən qonaqlardan həkim-terapevt İradə İmanova "Qidalanmanın zərərli vərdişləri və onlara qarşı mübarizə yolları" mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. Məruzəçi insanların

əksəriyyətinin düzgün qidalanma qaydalarına əməl etmədiklərini, bunun orqanizm üçün yaratdığı fəsadlardan, əmələ gətirdiyi bir sıra ağır xəstəliklərdən söhbət açıb. Qeyd edib ki, çörəyə qatılmış maya çoxsaylı xəstəliklərə səbəb olur. Həkim bildirib ki, hətta pasiyentləri çörekədən imtina etdirməklə onlarda yaranan bir sıra xəstələri tam şəkildə müalicə edib. Pasiyentin xəstəlik zamanı və müalicədən sonra verdiyi laborator instrumental müayinələrin nəticələri seminar iştirakçılarında böyük maraq doğurub. Onun müalicə etdiyi xəstəliklər sırasına şəkərli diabet, hipertoniya, mədə-bağırsaq, iflic və s. aid etmək olar.

Həkim-terapevtin etdiyi məruzə iştirakçıların böyük marağına səbəb olub. Məruzəçi ona ünvanlanan çoxsaylı sualları geniş şəkildə cavablandırıb. Sonda İ.İmanova tələbələrlə diskussiya xarakterli seminar iştirakından məmnun olduğunu və tədbirdən xoş təəssüratlarla ayrıldığını bildirib.

Tələbələrımız mötəbər yarışmada uğurla çıxış ediblər

Azərbaycan Tibb Universitetinin tələbələri təhsillə yanaşı, digər sahələrdə də uğur qazanmaqdadır. Bunlardan biri də idman sahəsidir. Bu günlərdə Tələbələrımız kyokuşin üzrə 1-ci açıq Milli Azərbaycan Çempionatında qələbə qazanaraq yüksək yerlərə layiq görülüblər.

Dünya Kyokuşin Birliyi (Kyokushin World Union) Azərbaycanın təşkilatçılığı ilə uşaqlar, yeniyetmələr, gənclər, kişilər və qadınlar arasında 1-ci açıq Milli Azərbaycan Çempionatında 30 komanda tərkibində 240 idmançı iştirak edib. Onlar arasında ATU-nun "Tabib" idman klubunun üzvləri də olub.

Çempionatdakı uğurlu çıxışlarından sonra Stomatologiya fakültəsinin III kurs tələbəsi Leyla Xudiyeva 60 kq çəki dərəcəsində III yeri tutub. II kurs tələbələri Nəstərən Qəzari (70 kq çəki dərəcəsi) və Nesa Xeyrullahniya (+70 kq mütəq çəki) 1-ci yerə çıxmaqla qızıl medal qazanıblar.

Qeyd etmək yerinə düşər ki, tələbələrımız arasında Kyokuşin karate ilə məşğul olanlarla yanaşı, hakim qismində çalışanları da var. Yarışlardan əvvəl keçirilən test və təcürbi hakimlik seminarlarında fəal iştirak edən tələbələrin bəziləri bu işdə də özlərini sübut edə biliblər. Belə ki, universitetin İctimai Səhiyyə fakültəsinin V kurs tələbəsi Arzu İsmayilov, Hərbi Tibb fakültəsinin IV kurs tələbəsi Fərman Süleymanov və Stomatologiya fakültəsinin II kurs tələbəsi Samir Hüseynov bu yarışda hakimlik etmək üçün vəsiqə qazanıblar.

Bu mötəbər yarışda ATU-nun IV-VI kurs tələbələrindən bəziləri ilkin tibbi yardım xidmətində təmsil olunublar. Yarışdan əvvəl onlar üçün ilkin tibbi yardımın təşkili ilə bağlı xüsusi seminarlar təşkil olub. Nəticədə Turan Əliyeva, Elcan Həmidli, Maya Nəğdizadə, I MPF-

nin V-VI kurs tələbələri Şükriyyə Əliyeva, Ehtibar Abbasov, İrman Nəsirov və Fərid Cavadzadə bu işdə universitetimizi layiqincə təmsil ediblər. Stomatologiya fakültəsinin dekanı, dosent Səid Əhmədovun rəhbərliyi ilə tələbələr döyüşlər zamanı zədə alan idmançılara ilkin tibbi yardım göstərilməsi üçün lazımı avadanlıqlar və dərman preparatları ilə təmin olunmuşdu.

Bu xidmətdə təmsil olunan Elcan Həmidli bu vəzifənin məsuliyyətli olduğunu deyir: "Döyüşlərin hamısını diqqətlə izləmək lazım idi ki, zədə alan idmançıya vaxtında lazımı yardım göstərə biləsən. Bəzən güclü zərbələrdən idmançı sarsılırdı və həkimin rəyi olmadan idmançının döyüşü davam etdirməsinə icazə verilmirdi. Ona görə də döyüşlər zamanı zədə alan idmançıya operativ yardım etmək üçün tam məsuliyyətimizlə çalışırıdım. Hətta qadağan olunmuş zərbədən idmançı zədələndirilsə, hakimlərdən çox həkimin rəyi qərarı dəyişə bilərdi. Belə yarışlar bizim üçün böyük təcürbə idi. Gələcəkdə dəvət etsələr, yenə də qatılmağa hazırıq".

Dünya Kyokuşin Birliyi Azərbaycanın sədri, Azərbaycan çempionatının baş hakimi, beynəlxalq dərəcəli hakim, əməkdar məşqçi Qələndər Aslanovun sözlərinə görə, çempionata qatılmaq istəyən tələbələrlə yanaşı, ATU-nun müxtəlif fakültələrindən olan könüllülər də təşkilati işlərdə aktivlik nümayiş etdiriblər.

Belə könüllülərdən biri - ATU-nun Tələbə Gənclər Təşkilatının sədri

Rauf Vəliyev deyir ki, tələbələr bu cür yarışlarda könüllü olmağa çox həvəs göstərirlər: "Çempionata könüllülərin cəlb olunmasında iştirak edirdim. Əvvəlcədən onlarla görüşüb onları təlimatlandırdım, müvafiq geyimlə təmin etdim. Tələbələrımız də yarış günü böyük həvəslə öz işlərinin öhdəsindən gəldilər".

Qeyd edək ki, çempionatda işləyən könüllülər qrupuna Stomatologiya fakültəsinin tələbələri Ülkər Hüseynova, Rəsul Mustafazadə, İctimai Səhiyyə fakültəsinin tələbələri Aysel İsmixanova, Rəşad Qurbanzadə, Abyət Vəlizadə, Əczaçılıq fakültəsinin tələbələri Zöhrə Məmmədova, Fıraqiz Abasova, Güllər Şərifova daxil olublar.

Yarışmada könüllü qismində iştirak edən Aysel İsmixanova özü karate ilə məşğul olmasa da, könüllü kimi bu tədbirdə iştirak etmək təklifini maraqla qarşılayıb: "Çempionatdan öncə azyaşlı uşaqların döyüşünə baxanda qərara aldım ki, vaxt tapıb məşqlərə başlayacağam. Mən yarışın aparıcısı kimi idmançıları döşəyə dəvət edirdim, qalib idmançını elan edirdim. Çox məsuliyyətli iş idi. Əvvəl mikrofonu əlimə alanda səsim həyəcədən titrəyirdi. Sonradan sakitləşdim və fikrimcə, mənə verilən tapşırıqların öhdəsindən layiqincə gəldim".

Çempionatın sonunda tibbi xidmət göstərən, könüllülər qrupunda təmsil olunan və hakimlik edən ATU-nun tələbələrinə təşəkkürnamələr təqdim olunub.

Nümayəndəmiz Antalyada keçirilən konqres və simpoziumda çıxış edib

◆ Türkiyənin Antalya şəhərində 6-cı Milli, 5-ci Beynəlxalq Aralıq Dənizi Ətrafı Dövlətlərin Metabolik Xəstəliklər Konqresi, eyni zamanda 1-ci Milli Metabolik və Bariatrik Cərrahi Dietologiya konqresi və 31-ci Beynəlxalq Bariatrik Klub Simpoziumu keçirilib.

20 dövlətdən mindən çox mütəxəssisin qatıldığı tədbirdə Azərbaycan Bariatrik-Metabolik Cərrahlar Assosiasiyasının sədri, ATU-nun I Cərrahi Xəstəliklər kafedrasının əməkdaşı, tibb üzrə fəlsəfə doktoru Təyrib Öməröv də iştirak edib. Öməröv Azərbaycanın səhiyyə sektorunda bu sahənin inkişafı ilə bağlı görülən tədbirlər haqda məlumat verib. Konqresdə, həmçinin, Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü, professor N.Bayramov, II cərrahi xəstəliklər kafedrasının əməkdaşı E.Abdinov, III cərrahi xəstəliklər kafedrasının əməkdaşı E.Nəbiyeva, həkim-mütəxəssis E.Rzayev, dietoloq T.Zeynalova və İ.Şamilov da çıxış ediblər. T.Öməröv konqresin beynəlxalq işlər üzrə katibi seçilib. Tədbirdə Qazaxıstan, Türkmənistan, Özbəkistan və Qırğızıstan bariatrik cərrahlarına da yer ayrılıb. T.Öməröv bildirib ki, bu

dövlətlərdə bariatrik cərrahiyyə yenidir, Azərbaycan yaxın gələcəkdə Xəzəryanı türk xalqlarının dərək olaraq fəaliyyət göstərməsində köməklik edə bilər.

Qeyd edilib ki, 31-ci Beynəlxalq Bariatrik Klub 2016-cı ildən rəsmi olaraq Oxford Universitetinin nəzdində yaradılıb və T.Öməröv klubun elmi panellər üzrə ekspertlər sırasına daxildir. Ömərövün artıq 5 ildir üzərində çalışdığı bariatrik-metabolik cərrahiyyə metodlarından ən çox tətbiq edilən mədənin boylama rezeksiyası (el arasında mədə kiçiltmə kimi tanınan Sleeve gastrectomy) əməliyyatının modifikasiyasından bəhs edən çıxışı maraqla qarşılanıb. Hazırda cərrahi ağırlaşmalarının qarşısının alınmasında çox sayda araşdırmalar var. Konqresdə dünyada bu sahədə tanınmış professorların təcürbələri ilə də tanışlıq olub.

ATU-nun şahmat komandası Universiadanın qalibi oldu

◆ Oktyabrın 29-da ATU-nun şahmat idman növü üzrə komandası "Gənclik" tələbə idman cəmiyyətinin Təhsil Nazirliyi ilə birlikdə keçirdiyi yarışlarda iştirak edib.

Respublikanın 16 ali məktəbinin qatıldığı və gərgin mübarizə şəraitində keçən yarışda ATU-nun komandası qadınlar və kişilər arasında I yeri tutub.

Bununla da XIV Respublika Universiadası ATU-nun parlaq qələbəsi ilə başa çatıb. Bu münasibətlə komanda üzvləri İslam Xudiyev (I MPF, I kurs, qrup 119^{A9a}), Toğrul Abdullayev (I MPF, II kurs, qrup 117²), Fərid Aslanov (II MPF, I kurs, qrup 219^{A3a}), Çinarə Quliyeva (II MPF, I kurs, qrup 219^{A6a}), Şəbnəm Cavadlı (II MPF, I kurs, qrup 219^{A11a}), Eldar Novruzov (II MPF, II kurs, qrup 317^{A19}), Nisə Bayramova (II MPF, III kurs, qrup 361^{A3}), Günay Nəsirova (II MPF, V kurs, qrup 242^b), Vüsal Həsənzadə (HTF, II kurs,

qrup 517^{A4}), Mədinə Muxtarova (Əczaçılıq fakültəsi, I kurs, qrup 519^{A2b}), Seymur İsmayilov (Əczaçılıq fakültəsi, I kurs, qrup 419^{A3a}) və komandanın rəhbəri, professor Kamal Kəbirinskini təbrik edirik. İdmançılarımızın bu uğuru həm də Azərbaycan Tibb Universitetinin 90 illik yubileyinə bir töhfədir.

NƏSİMİ YARADICILIĞINDA SÖZ

Azərbaycan nitq mədəniyyəti özünün bugünkü yüksək səviyyəsinə çatmasında təbii ki, xalqa və onun mütəfəkkir övladlarına borcludur. Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev bu məsələlərə öz fikrini belə bildirdi: "Bu gün müstəqil bir dövlət kimi ən fəxr etdiyimiz bir də odur ki, bizim gözəl Azərbaycan dilimiz var. Azərbaycan dilinin formalaşmasında, inkişaf etməsində, bugünkü səviyyəyə çatmasında yazıçılarımızın, şairlərimizin, ədəbiyyatşünasların, dilçi alimlərin xidməti var".

Son illər söz məfhumu, söz konsepti haqqında tez-tez danışırıq. Birçə şey hamımıza yaxşı məlumdur. Allah bu mövcud kainatı "filosof"ların nə düşünməyindən asılı olmayaraq "OL" sözü ilə yaratmışdır. Söz haqqında kimlər deməmiş?! Ağıllı dünyanın qəbul etdiyi mütəfəkkirlərin hamısının söz haqqında fikirləri mövcuddur.

Nəsimi məhz o şair-mütəfəkkirlərdəndir ki, öz yaradıcılığı ilə dilimizin zənginləşməsinə sanballı töhfə verib. İnsanın iç dünyasının, ruhi dünyasının üzə çıxdığı, aşkarlandığı söhbət məqamının ən uca məqam olduğu irfan əhlinə bəllidir:

*Bir şaha sən qulluq eylə söhbətindən can bitər,
Bir sədəfdən çəşni dadgil, dür ilə mərcan bitər.*

Nəsiminin söz haqqında söylədiyi fikirlərin analizi bunları deməyə imkan verir ki, birincisi, Nəsimi söz, sözyaratma, sözün ilki, başlanğıcı kimi fikirlərdə sözün Allah sözü olması ideyasını irəli sürür və bu ideyasını axıradək davam etdirir. Yəni söz Sahibinindir - Allahındır. İkincisi, söz Allahın seçdiyi, sevdiyi Adəm və Adəm nəslinə verildiyi üçün Adəm övladının ağzından çıxan söz kimi ünvanını tapır:

*Nəzmi Nəsiminin yaqın Allahü nurin şərhidir,
Ol nuri hər kim bilmədi həqdən nəsibi nar imiş.*

(Yəni Nəsiminin nəzmi yaqın Allah və nurun şərhidir. O nuru bilməyənin nəsibi cəhənnəm imiş).

*Ey Nəsimi, sözünü töhfə üçün bəhrə ilə
Kim, anın diqqətinə dürr ilə mərcan susadı.*

(Ey Nəsimi, sözünü töhfə kimi dənizə göndər, ondaki incəliyi inci də, mərcan da susadı)

Nəsimi dilində sözün xüsusi dadı var. Bu elə bir dada malik ki, hətta şəkəristan belə bu dada susayır:

*Sözlerin dadına şirü şəkər oldu təşnə,
Nə şəkərdir bu kim, ana şəkəristan susadı.*

"Nitq necə olmalıdır, nitqin təsir gücü necə olmalıdır?" kimi sualların səliqə cavabı, dəqiq cavabı aşağıdakı misralarda öz yerini alır:

*Ey Nəsimi, abi-kövsərdir məgər nitqində kim,
Hər kim içər ol şərəbi masti-cavidan olur.*

(Ey Nəsimi, sənin anlatman, nitqin kövsər suyudur ki, hər kim ondan içsə, əbədi məst olur).

İnsanın ruhi varlıq olduğunu öz əsərlərində daim öndə saxlayan İslam mütəfəkkirləri yaranışdan öncə SÖZ-ün varlığını qəbul etmişlər. Nizami Gəncəvi təsadüfən yazmış ki:

Söz - canımızdır, eşqin lüğətinə baxsana!

Biz sözlük, gövdəmizsə yalnız xarabaxana.

Bu fikirlər Nəsimidə isə insanın başdan-ayağa sözdən ibarət olması aşağıdakı kimi davam etdirilir:

*Görən sənsən, görünən sən gözümdə,
Nə var söyləmişən, külli lisansən.*

(Gözümde görən də sənsən, görünən də, nə var söyləmişən, başdan-başa dilsən).

Sözün psixoloji təsiri, hələ lap qədimdən həkim-xəstə münasibətlərini özündə ehtiva edən deontologiya elminin bir daha sözə söykənməsini açıqlayır:

*Kim ki, sevdasından oldu sayru şəhla gözlərin
Şərbəti şirin ləbindir, İsa nişin nitqin təbib.*

Şəhla gözlərinin sevdasından xəstələnmənin şərbəti şirin dodağın, həkimi İsa nitqinə bənzər danışığıdır).

*Nitq imiş ələmdə mövcud, eşq imiş qaim məqam
Bizə bildirdi əzəldən rəhbəri-mövlayı eşq.*

Yaradılış sözlə bağlıdır ki, təkə "Kun-Ol" kəlməsi ilə kainatın yaradılışı şair-mütəfəkkirlərin fikirlərində təsadüfən yer almır. Hələ böyük Nizami Nəsimidən də əvvəl yazırdı:

*Sözdan bir səs, bir nəfəs gəlməmiş... inan mənə
Can girmədi palçıqdan xəlvə olunmuş bədən.*

Nəsimi poeziyasında sözün süurlara çatıb, saffikirlər yaratması üçün haqq aşığı olmaq lazımdır. Allah sözünün münafiqlərə təsiri olmaz. Bütün peyğəmbərlər Allahın elçiləridir ki, elçilərin işi isə Allah sözünün bəndələrə çatdırılmasıdır. Elə bu fikri İsa peyğəmbər timsalında Nəsimi nəzmə çəkir:

*Nəsiminin sözü gərçi dəmi-İsadır, ey münkir,
Sənə kar eyləməz niçün ki, yoxdur həqqə iqrarın.*

(Nəsiminin sözü, ey inkarçı, İsanın nəfəsidir. Ancaq sənə təsir etməz, ona görə ki, haqqa iqrarın yoxdur). Düşünəndə ki, nitq mədəniyyətinin əsasında söz dayanır, o zaman sözlə əlaqəli elmi məqalələrin rolu bir daha gündəmə gəlir. Təbii ki, bir konfrans məqaləsi ilə Nəsimi yaradıcılığında sözün yerini işıqlandırmaq fikrindən uzağıq. Bu gün qloballaşma dediyimiz çağımızda xalqların öz milli dillərini qorumaq hissinin gücləndiyi bir vaxtda klassiklərə yenidən üz tutmaq indi daha da aktuallaşıb. Nəsimi yaradıcılığında sözlə, nitqlə bağlı fikirlərin gələcəkdə də tədqiq olunmasının, onun gənc nəsə çatdırılmasının Azərbaycan nitq mədəniyyətinin inkişafı baxımından mühüm töhfə olacağı bəri başdan aydındır.

Nağdəli ZAMANOV,

III Daxili xəstəliklər kafedrasının dosenti

Ətraf mühitin mühafizəsi zamanın global problemidir

Bizi əhatə edən mühitdə olan bütün proseslər və mövcudluqlar bir-biri ilə sıx surətdə əlaqəlidir. İnsan da təbiətin, biosferin kiçik bir hissəsi, canlı elementidir. Əsrlər boyu insanlar təbiətə uyğunlaşmağa yox, ona təsir etməyə çalışıblar. İnsanın istənilən fəaliyyəti təbiətə, ətraf mühitə müəyyən təsir göstərə, biosferin insan üçün təhlükəliliyinə şərait yarada bilər.

Müasir dövrdə insanların dıçar olduğu xəstəliklərin 80-90%-i elə onların özlərinin tarazlığını pozmuş olduqları ətraf mühitin əlverişsiz təsirləri hesabına meydana çıxır. Hazırda ətraf mühitin antropogen toksiki çirklənməsi kəskin problemə çevrilmişdir. İnsan fəaliyyəti nəticəsində dünyada hər il ətraf mühitə 25-30 milyard ton karbon qazı, 60-70 milyard tonlarla azot oksidləri və s. toksiki maddələr xaric edilir.

Sənaye müəssisələrinin, avtomobil, dəniz və hava nəqliyyatının tullantıları, atom sınaqları, dünyada baş verən silahlı toqquşmalar, kənd təsərrüfatında tətbiq olunan mineral gübrələr, pestisidlər və s. sayəsində atmosferin fiziki və kimyəvi tərkibinin ciddi dəyişiklikləri baş verir və ekologiyamız ağılasığmaz dərəcədə çirklənməkdədir. Bu isə sağlamlığın tənəzzülünə gətirib çıxarır.

Ekologiyani, ətraf mühiti çirkləndirən saysız-hesabsız müxtəlif tərkib, mənşə və xassəli bu kənar maddələr əsasən havada, torpaqda, suda və qıdamızda toplanırlar. Toksik maddələr bu mühitlərdə parçalanıb müəyyən itkilərə məruz qalsalar da, onların bir çoxu ətraf mühitdə öz tərkib və xassələrini uzun müddət - 10, hətta 100 illərlə saxlaya bilərlər.

Kənar toksiki maddələr yeyinti məhsulları, qida xammalı və hazır qidalar tərkibində bədənə daxil olarkən orqanizmdə fermentativ və bioloji təsirlərdən müəyyən dəyişikliklərə, parçalanma və itkiyə məruz qalsalar da eyni zamanda həm də yeni - daha təhlükəli üzvi tərkibli birləşmələrə də çevrilə, daha ciddi, geridönməz dəyişikliklərə, ağır patologiyalara səbəb ola bilərlər.

Tənəffüs etdiyimiz hava ilə orqanizmə daxil olan atmosfer çirkləndiriciləri bədənə, əsasən yuxarı tənəffüs yollarına və ağıciyərlərə, su və qida ilə daxil olanlar isə həzm sistemi orqanlarına yerli təsir edir, həmçinin daxil olduqları, toplanıqları üzv və sistemlərdə ümumi dəyişikliklər törədə bilir, orqanizmin mühafizə sistemlərinə, immunitetinə güclü təsir göstərə, seçici təsirdən əlavə müxtəlif orqan və sistemlərin funksional dəyişikliklərinə və təhlükəli patologiyalarının inkişafına səbəb ola bilərlər.

Son zamanlar yüksək bioloji fəallığa malik kimyəvi birləşmələrin uzaq təsirləri nəticəsində bir sıra xroniki xəstəliklər, sinir sistemi dəyişiklikləri, dölün bətdaxili inkişaf pozğunluqları, müxtəlif eybəcərliklər, allergiyalar, bədxassəli törəmələr və s. patologiyalar ağılasığmaz dərəcədə artmış, onların diaqnostikası kifayət qədər çətinləşmiş, hətta bəzən mümkün-süz olmuşdur. Ekoloji çirklənmələr orqanizmin immun sistemində sarsıdıcı təsir göstərmək imkanına malikdir. Bu təsirlərdən daha çox körpələr, qocalar, xəstələr əziyyət çəkirlər. Ekoloji fəlakətlər endoekoloji "orqanizmdaxili" faciyyə gətirib çıxarmışdır.

Hazırda başqa sahələrdə olduğu kimi məişətimizdə, qida sənayesində, ictimai iaşə və ticarət şəbəkələrində də sintetik plastik materiallardan geniş istifadə edilməkdədir. Bunların əsas üstünlükləri ağac, metal və kağızdan hazırlanan müvafiq məmulatlara nisbətən istehsalatının asanlığı, yüksək iqtisadi səmərəliliyi - ucuz başa gəlməsi, təbii qaynaqların əlverişliliyi və dözümlülükləridir.

Polimer materiallar və polietilen məmulatların 100-dən çox növləri mövcuddur və bunların təbii mühitə müvafiq icra hakimiyyətləri tərəfindən icazə verilməmişdir. Onların hər birinin konkret "təhlükəsiz" təbii sahələri barədə ədəbiyyatlarda kifayət qədər məlumatlar da əksini tapmışdır. Məlumdur ki, bu məmulatlardan öz məqsədinə və düzgün istifadə edilərsə sağlamlıq üçün təhlükə kəsb etməzlər.

Lakin onların tullantıları ətraf mühitdə, torpaqda və su hövzələrində uzun illər (qərinələr) ərzində dəyişilməz qaldığı, parçalanmadığına görə ekologiyaya ciddi ziyan vurur, bu mühitlərin özünütemizləmə imkanlarını tormozlamaqla torpağın və su hövzələrinin flora və faunasının məhvəinə gətirib çıxarmaqla ətraf mühit üçün ciddi bəlaya çevrilməkdədir.

Son zamanlar bir sıra ölkələrdə bu materialların istifadəsinə qadağalar tətbiq olunmaqdadır. Lakin belə sintetik məmulatlardan istifadənin tamamilə aradan qaldırılmasını təsəvvür etmək çətinindir. Yeganə əlac bu məmulatların tullantılarının düzgün toplanıb uzaqlaşdırılması və məqsədyönlü utilizasiyası üsullarının işlənilməsi ola bilər.

Təbii ekoloji mühit insanların sağlamlığının qorunması, həyat keyfiyyətinin, ömür uzunluğu və əmək qabiliyyətinin yüksəldilməsində aparıcı rola malikdir. Bu baxımdan ətraf mühitin mühafizəsi daim qayğı tələb edir və bu həm dövlətin, həm müvafiq icra qurumlarının, eləcə də xalqını, vətəninə sevmə hər kəsin, hər birimizin vətəndaşlıq borcumuzdur.

İbrahim ƏHMƏDOV,

Qidalanma və kommunal gigiyena kafedrasının müdiri
Qəribə HACIYEVA,
kafedranın dosenti

Ölkəmizdə ilk dəfə 3D görüntülü cihazla əməliyyat aparıldı

Azərbaycanda ən modern texnologiya əsasında unikal tibbi əməliyyatların icra olunduğu Tədris Cərrahiyyə Klinikasında növbəti ilk imza atılıb. Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Cərrahiyyə Klinikasında ölkəmizdə ilk dəfə olaraq 3D+ Laparoskopik ginekoloji əməliyyat icra edilib.

Cərrahiyyə əməliyyatı klinikasının II Məmalıq-ginekologiya şöbəsinin müdiri Turab Canbaxışov və komandası tərəfindən uğurla icra olunub. 3D+ formatlı kameranın yaratdığı komfortlu görüntüyə görə əməliyyat gözlənilən müddətdən daha erkən və uğurla başa çatıb. Beləliklə, ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasının həkimləri növbəti dəfə innovativ təchizatdan istifadə edərək müasir əməliyyat icra ediblər.

Üçölçülü təsvirin əsas üstünlüyü ondadır ki, bu zaman həkim daxili orqanları olduğu kimi görüb arada düzgün qərar verə bilər. Orqanlar arasındakı məsafə,

onların bir-birinə nisbətən yerləşməsi, dərinliyi - hər bir şey insan gözünün gördüyü kimi əks olunur. Çünki insan gözü istənilən obyektə iki rəqəsdən müşahidə edib birləşdirir və beynə ötürür. Beləliklə, 3D təsvir yaranır. Yeni cihaz məhz bu cür üçformatlı aydın təsvir yaradır.

Kiçik dəlikdən içəri yeridilən 3D formatlı kameranın köməyiylə qarın boşluğunun içi tam gözlə görünən formatda əks olunur. Bu da həkimə imkan verir ki, əməliyyatı daha dəqiq yerinə yetirsin. Sanki həkim açıq əməliyyat yerinə yetirir, amma burada insan gözünün və beyninin işini cihazlar yerinə yetirir.

3D+ Laparoskopik aparatı kameralar və optik linza sistemindən ibarətdir. Bu cihaz xəstənin daxilindəki təsvirləri 3D monitora ötürür. 3D eynəkləri isə monitordakı təsviri həcmli şəkildə görməyə imkan verir.

Tanınmış cərrah-ginekoloq Turab Canbaxışov uğurlu əməliyyata görə bütün komandasına - Ülviyyə Siraclıya, Xanım Hacıyevaya, rezident Fəridə Hacıyevaya, əməliyyat tibb bacısı Lətafət İbrahimovaya və köməkçisi Tərlanə xanıma, peşakar anestezioloqlar Məmməd Şirinov və Aynaz xanıma, texniki işçilər Vüsal və Elnurə minnətdarlığını bildirir.

Əməkdaşlarımız beynəlxalq konfransda elmi məruzə ilə çıxış ediblər

Rusiyanın Həştərxan şəhərində "Müasir tibbin aktual məsələləri" mövzusunda Xəzəryanı ölkələrin IV Beynəlxalq Elmi-praktik konfransı keçirilib. Beynəlxalq toplantıda universitetimizin Terapevtik və pediatrik propedevtika kafedrasının əməkdaşları - dosent Rəna Rzayeva və assistent Zərifə Məmmədova elmi məruzə ilə çıxış ediblər.

Dosent Rəna Rzayeva terapiya seksiyasında şəkərli diabeti olan xəstələrin damarlarında izlənilən dəyişikliklərlə bağlı elmi məruzəni konfrans iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb. Maraqla qarşılanın çıxışından sonra məruzəçi auditoriyanın suallarını cavablandırıb. Toplantının sonunda iştirakçılara sertifikatlar təqdim olunub.

Elmi-praktik konfransın iştirakçıları akreditasiya-simulyasiya mərkəzi və "Tınaki" reabilitasiya mərkəzinin işi ilə də tanış olublar.

Xəzəryanı ölkələrin IV Beynəlxalq

Nüfuzlu "Metabolites" jurnalında ATU əməkdaşlarının elmi işi dərc edilib

Farmakoqnoziya kafedrasının əməkdaşlarının elmi işi nüfuzlu Metabolites jurnalında (IF 3.03) dərc olunub. "Caucasian Gentiana Species: Untargeted LC-MS Metabolic Profiling, Antioxidant and Digestive Enzyme Inhibiting Activity of Six Plants" məqaləsi kafedranın əməkdaşları - professor C.İsayev və II-ci kurs doktorantı Aydan Qədimli, eləcə də Rusiya alimləri D.Olennikov, N.Kaşenko, A.Prokopyev, T.Katayeva və N.Çirikovanın, eyni zamanda İsvetradən Ç.Vennosun birgə əməkdaşlığı sayəsində hazırlanıb.

Metabolites — Open Access Journal

Metabolites (ISSN 2218-1989; CODEN: METALU) is a peer-reviewed open access journal of metabolism and metabolomics, published monthly online by MDPI. The Metabolomics Society (MetSoc) is affiliated with Metabolites, and their members receive a discount on the article processing charges.

• **Open Access** - free for readers, with article processing charges (APC) paid by authors or their institutions.

• **High visibility**: Indexed in the Science Citation Index Expanded (SCIE) - Web of Science from Vol. 6 (2016), EMBASE (Elsevier) and Scopus. Citations available in PubMed, full-text archived in PubMed Central.

• **CiteScore** (2018 Scopus data): 3.75, which equals rank 34/211 (Q1) in the category "Endocrinology, Diabetes and Metabolism", rank 88/407 (Q1) in "Biochemistry" and rank 106/375 (Q2) in "Molecular Biology".

• **Rapid publication**: manuscripts are peer-reviewed and a first decision provided to authors approximately 15.7 days

Latest Articles

Caucasian *Gentiana* Species: Untargeted LC-MS Metabolic Profiling, Antioxidant and Digestive Enzyme Inhibiting Activity of Six Plants

By C. İsayev, A. Aydan, D. Olennikov, N. Kaşenko, A. Prokopyev, T. Katayeva, N. Çirikovan, Ç. Vennosun

Metabolites 2019, 9(11), 271.

<https://doi.org/10.3390/metabo9110271> (registering DOI) - 07 Nov 2019

Abstract The members of *Gentiana* genus are widely distributed in the Caucasus region where they are used as phytotherapies, but they still have not been studied for their chemical composition and bioactivity. High-performance liquid chromatography with diode array and electrospray triple quadrupole mass detection [...] Read more. (This article belongs to the Special Issue Plant Metabolomics)

yerinə yetirdiyi elmi işi ilə bağlıdır.

Bu məqalədə Qafqaz açıqçiçək növlərinin antioksidant və diabetləyhinə effektiv malik olan bioloji aktiv birləşmələr üçün mənbə olduğu müəyyən edilib.

Elmi-tədqiqat işinin bir hissəsi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişaf Fondunun EIF-2013-9(15)-46/01/3-M-13 qrant layihəsi əsasında qurulmuş elmi-tədqiqat laboratoriyasında yerinə yetirilib.

Elmi məqalə ilə aşağıdakı linkdən tanış olmaq mümkündür:

<https://www.mdpi.com/2218-1989/9/11/271/pdf>

A.Qədimli hal hazırda Türkiyənin Hacettepe Universitetinin farmakoqnoziya kafedrasında 3 aylıq elmi ezamiyyətdədir. Açıqçiçək növlərindən fərdi birləşmələrin alınması və onların farmakoloji xassələrinin öyrənilməsi istiqamətində tədqiqatlar qardaş Türkiyə Respublikasının alimləri ilə birgə davam etdirilir.

ATU-nun əməkdaşı ABŞ-da təqdimat keçirdi

İctimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkili kafedrasının əməkdaşı, assistent Aygün Babayeva ABŞ Konqresi tərəfindən həyata keçirilən "Açıq Dünya" adlı ölkələrarası mübadilə proqramında iştirak edib. Proqram Azərbaycanda ali tibb bacısı sahəsinin inkişafı üçün nəzərdə tutulub.

Bellin kollecinin, Bellin xəstəxanasının, Bellin Allouez Sağlamlıq Mərkəzinin ali tibb bacısının tədris proqramı ilə tanışlıq olublar. Həmçinin, nəzəri və praktik dərslər keçirilib, dərslərin stimulyatorları vasitəsilə aparılması təcrübədə öyrənilib.

Bundan əlavə, proqram iştirakçıları

A.Babayevanın sözlərinə görə, proqramın ilk hissəsi Vaşinqtonda reallaşdı. İştirakçılar əvvəlcə Konqres binasının kitabxanasında olublar. Onların "Açıq Dünya" Liderlik Mərkəzinin icraçı direktoru Jejn Sarqus, dövlət orqanları ilə qarşılıqlı əlaqə və səhiyyə siyasəti üzrə məsləhətçi Joy Johnson Vilson ilə görüşləri olub.

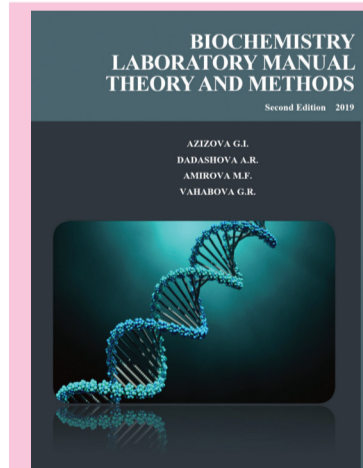
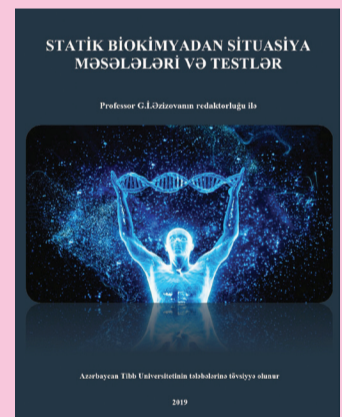
Proqramın növbəti hissəsi Grin Bey şəhərində davam edib. Burada iştirakçılar Viskonsin Universitetinin, Viskonsin Şimali-şərq Texniki Universitetinin,

Unit Xospisində və Door Kaunti Tibb Mərkəzində palliativ köməyin və qaçğının göstərilməsi üzrə təlimdə iştirak ediblər. Müqəddəs Vinsent adına uşaq xəstəxanasının və Viskonsin tibb kollecinin işləri ilə tanışlıq da baş tutub.

Proqram zamanı A.Babayeva ATU-nun fəaliyyəti, ali məktəbdə ali tibb bacısı proqramı üzrə aparılan işlər haqqında məlumat verib. Təmsilçimiz proqram boyunca Azərbaycan haqqında müxtəlif formatlı təqdimatlar edib.

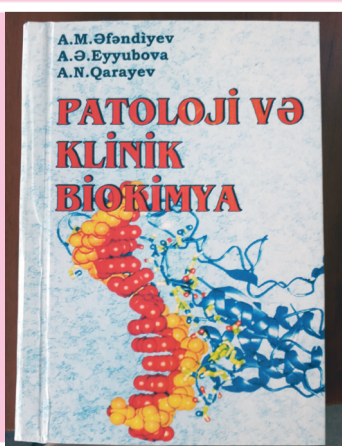
Kafedranın kitab rəfi

Situasiya məsələləri ayrı-ayrı hüceyrələrdə və ümumilikdə orqanizmdə baş verən biokimyəvi və fizioloji proseslərin modelini əks etdirməklə, gələcək həkimlərdə peşakar düşüncə tərzinin formalaşmasına xidmət edir. Təqdim olunan toplu tibb təhsilinin həm bakalavr, həm də rezidentura səviyyəsində istifadə oluna bilər. Vəsaitdə müxtəlif çətinliklərdə 105 situasiya məsələsi və 1000 test toplanmışdır. Situasiya məsələləri və testlər qəbul olunmuş proqrama tam uyğundur. Testlər bölməsinin sonunda imtahanda tələbələrə təklif olunaacaq açıq testlərin nümunələri verilmişdir.

Universitetimizdə ingilis dilində təhsil alan tələbələrin getdikcə artmasını nəzərə alaraq bu il nəşr olunan 288 səhifədən ibarət "Biochemistry laboratory manual theory and methods" adlı kitabda müəlliflər qısa formada nəzəri materialı təqdim etməklə yanaşı, laborator məşğələlər zamanı yerinə yetirilən təcrübə metodikalari barədə də müfəssəl məlumat verməyi bacarmışlar. Birinci nəşrdən fərqli olaraq burada klinik cəhətdən əhəmiyyət kəsb edən materiallar da, məsələn, plazma fermentlərinin diaqnostikada istifadəsi, izofermentlər haqqında, ZDR-nin biokimyəvi əsasları və s. verilmişdir.

"Patoloji və klinik biokimya" adlı ikinci nəşri 3 hissədən və 476 səhifədən ibarət olan dərslikdə isə müəlliflər müxtəlif patoloji proseslər zamanı baş verən biokimyəvi dəyişikliklər və bu zaman biokimyəvi proseslərin xəstəliklərin əsas klinik əlamətlərinin inkişafındakı rolu barədə molekulyar, hüceyrə, subhüceyrə, toxuma, orqan və nəhayət, bütöv orqanizm səviyyəsində məlumat verməyi bacarmışlar. Klinik və patoloji biokimyanın əsaslarını mənimsəmək baxımından dərslikdən yuxarı kurs tələbələri, rezidentlər, həkim-mütəxəssislər və həkim-laborantlar istifadə edə bilərlər.

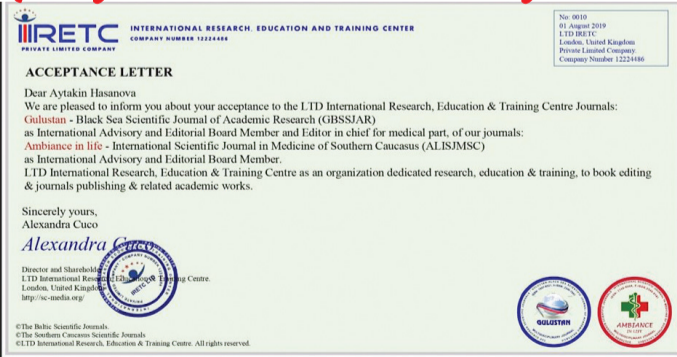

Mütəxəssisimiz iki nüfuzlu xarici jurnalın redaksiya şurasına üzv seçilib

ATU-nun mütəxəssisi iki nüfuzlu xarici jurnala beynəlxalq məsləhətçi və redaksiya şurasına üzv seçilib.

Müalicə-profilaktika fakültəsinin dekan müavini, Tibbi biologiya və genetika kafedrasının baş müəllimi biologiya üzrə fəlsəfə doktoru Aytəkin Həsənova beynəlxalq elmi jurnallarda dərc olunan məqalələrinin səviyyəsinə və aktuallığına görə Beynəlxalq Tədqiqat, Təhsil və Tədris Mərkəzi tərəfindən eyni zamanda iki nüfuzlu xarici jurnala beynəlxalq məsləhətçi və redaksiya şurasına üzv seçilib. Bu haqda A.Həsənovaya Beynəlxalq Tədqiqat, Təhsil və Tədris Mərkəzinin direktoru Alexandra Cuco tərəfindən təsdiq məktubu gəlib.

Mütəxəssisimiz xromosom patologiyalarının prenatal diaqnostikası sahəsində müasir genetik analiz metodlarından istifadə etməklə yüksək nailiyyətlər əldə edib. Apardığı mühüm elmi-tədqiqat işlərinin nəticələri dünyanın bir neçə xarici ölkələrinin nüfuzlu beynəlxalq jurnallarında rus və ingilis dillərində işıq üzü görüb. Onun tibbi genetika sahəsində apardığı doktorluq elmi tədqiqat işinin bir hissəsi Türkiyədə yerinə yetirilib. Hazırda bu elmi iş birliyi davam etməkdədir.

Qeyd edək ki, bu iş birliyi aktual beynəlxalq məsələlərdə birgə mövqe nümayiş etdirmək, beynəlxalq və regional təşkilatlarda iki ölkə arasında mövcud elmi əməkdaşlığın daha da möhkəmləndirilməsi baxımından çox əhəmiyyətlidir.

Əməkdaşımız Beynəlxalq Tədqiqat, Təhsil və Tədris Mərkəzinin təsis etdiyi jurnallara - Gülüstən-Qara Dəniz Elmi Akademik Tədqiqatlar Jurnalına (GBSSJAR) Beynəlxalq Məsləhətçi və Redaksiya Şurasının üzvü, eyni zamanda jurnalın tibb bölməsində baş redaktor, Cənubi Qafqaz Beynəlxalq Elmi Təbabət Jurnalına (ALISJMISC) isə Beynəlxalq Məsləhətçi və Redaksiya Şurasının üzvü seçilib.

ATU-nun mətbuat xidməti

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI SƏHIYYƏ NAZİRLİYİ
AZƏRBAYCAN TİBB UNİVERSİTETİ
KAFEDRALAR ÜZRƏ AŞAĞIDAKI
YERLƏRİ TUTMAQ ÜÇÜN
MÜSABİQƏ ELAN EDİR:

Kafedranın professoru:

- Onkologiya kafedrası - 1 yer

Kafedraların dosentləri:

- Tibbi-biologiya və genetika kafedrası - 1 yer
- I Mamalıq və ginekologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Nevrologiya kafedrası - 1 yer
- İnsan anatomiyası və tibbi terminologiya kafedrası - 1 yer
- Terapevtik və pediatrik propedevtika kafedrası - 1 yer
- Uşaq cərrahlığı kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- II Daxili xəstəliklər kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Ştə diaqnostikası və terapiyası kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- III Daxili xəstəliklər kafedrası - 1 yer
- Yoxuxucu xəstəliklər kafedrası - 1 yer
- Yoxuxucu xəstəliklər kafedrası - 1 yer (0,75 vahid)
- Əczaçılıq texnologiyası və idarəçiliyi kafedrası - 1 yer
- Farmakologiya kafedrası - 1 yer
- Onkologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- II Mamalıq və ginekologiya kafedrası - 3 yer (0,75 vahid)
- Terapevtik stomatologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- İctimai fənlər kafedrası - 1 yer

Kafedraların assistentləri:

- I cərrahi xəstəliklər kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- İnsan anatomiyası və tibbi terminologiya kafedrası - 1 yer
- I Uşaq xəstəlikləri kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- II Uşaq xəstəlikləri kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Patoloji fiziologiya kafedrası - 1 yer
- Ağız və üz-çənə cərrahiyyəsi kafedrası - 2 yer (0,75 vahid)
- Ağız və üz-çənə cərrahiyyəsi kafedrası - 1 yer
- Farmakoqnoziya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Əczaçılıq kimyası kafedrası - 1 yer
- Ümumi və toksikoloji kimya kafedrası - 1 yer

Kafedraların baş müəllimləri:

- Ümumi və toksikoloji kimya kafedrası - 1 yer
- Farmakoqnoziya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)

Elmi Tədqiqat Mərkəzi:

- Eksperimental Endokrinologiya şöbəsi (baş elmi işçi) - 1 yer
- Patoloji proseslərin maddələşdirilməsi və eksperimental terapiya şöbəsi (kiçik elmi işçi) - 1 yer

Müsabiqədə iştirak etmək üçün sənədlərin təqdim olunma müddəti elan qəzetdə dərc olunduğu gündən 30 gün keçənədəkdir. Sənədlər rektorun adına yazılmış ərizə ilə birlikdə aşağıdakı ünvana təqdim edilməlidir:

AZ 1007, Bakı şəhəri, Ənvər Qasımzadə küçəsi, 14
Telefon: 597-10-08.

Müsabiqədə iştirak etmək istəyənlərin nəzərinə

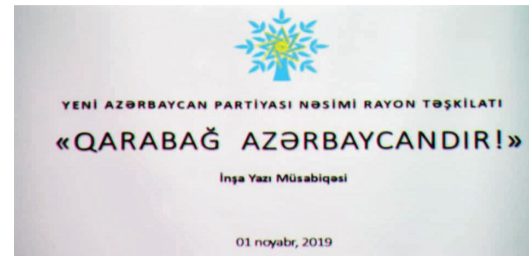
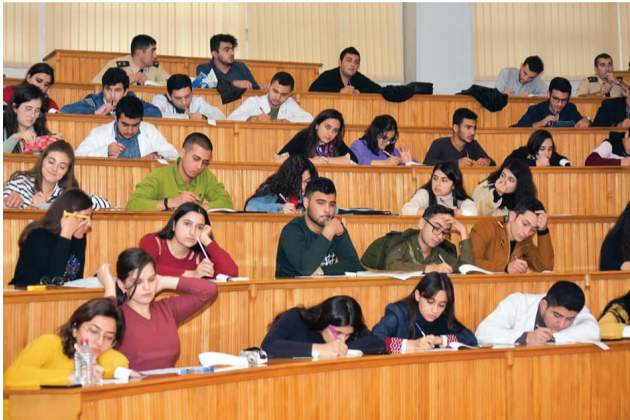
Kafedralar üzrə vakant yerləri tutmaq üçün müsabiqədə iştirak edənlər Elmi katibliyə aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

1. Rektorun adına ərizə.
2. Kadrlar uçotunun şəxsi vərəqəsi.
3. Kafedradan verilmiş xasiyyətnamə. Xasiyyətnaməni kafedranın müdiri və həmkarlar təşkilatının sədri imzalamalıdır. Xasiyyətnamənin müsbət və ya mənfəi olması, o cümlədən bu şəxsin yeni müddətə kafedrada çalışıb və ya çalışmaması əsaslandırılmalıdır. Kafedra müdiri vəzifəsinə iddiaçılara xasiyyətnaməni fakültənin dekanı və həmkarlar təşkilatının sədri imzalamalıdır.
4. Tərcümeyi-halın çap forması və elektron variantı. Burada şəkil, ad, soyad, bitirdiyi məktəblər, elmi ad və dərəcələr, bildiyi dillər, bildiyi kompüter programları, çap olunmuş işlərin sayı, işlədiyi yerlər, hazırkı vəzifədə neçə il çalışması, niyə bu vəzifədə yenidən seçilmək istəməsi, olduğu ixtisasartırma kursları, ailə vəziyyəti barədə ətraflı məlumat, yaşadığı ünvan, elektron poçt ünvanı və telefonu göstərilməlidir.
5. ATU-nun Klinikası və Laboratoriyalarında çalışanlar üçün son beş ilin həkimlik fəaliyyəti barədə klinikadan verilmiş arayış. Arayış klinikanın direktoru və həmkarlar təşkilatının sədri tərəfindən imzalanmalıdır.
6. Son beş il ərzində çap olunan elmi işlərin siyahısı. Siyahı müəllif və kafedra müdiri tərəfindən imzalanmalıdır.
7. Açıq mühazirənin və ya açıq təcrübə dərslərinin videoçəkilişinin diski.
8. Şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti.
9. Müvafiq elmi dərəcə diplomu və elmi ad attestatının surəti.

Qeyd: ATU-nun əməkdaşı olmayan mütəxəssislər siyahıdakı 3-cü, 5-ci və 7-ci bənddəki sənədlərin əvəzinə, sonuncu iş yerindən verilən xasiyyətnamə, işlədiyi klinikadan həkimlik fəaliyyəti barədə arayış və əmək kitabçasından çıxarışı təqdim etməlidir.

Tələbələrımız "Qarabağ Azərbaycandır!" mövzusunda esse müsabiqəsində iştirak edəblər

YAP-ın Nəsimi rayon təşkilatı tərəfindən bu ilin 2 noyabr tarixində rayon ərazisində yerləşən ali məktəblərdə təhsil alan tələbələr arasında "Qarabağ Azərbaycandır!" mövzusunda esse müsabiqəsinin keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Bu məqsədlə Azərbaycan Tibb Universitetində partiyanın üzvü olan tələbə gənclər də müsabiqədə iştirak edəblər.

Universitetin tədris və müalicə işləri üzrə prorektor, professor Sabir Əliyev bütün intellektual yarışlarda yüksək nəticələr göstərən tələbələrimizin bu müsabiqədə də ilk yerləri tutacaqlarına əminliyini bildirib və onlara uğurlar arzulayıb.

Qeyd edək ki, essenin qiymətləndirilməsində məzmun bütövlüyü, rəbitlilik, ideyanın dəstəklənməsi və düzgün yazı qaydalarına riayət edilməsi əsas götürüləcək. Müsabiqənin nəticələri isə dekabrın sonuncu həftəsində elan olunacaq və qaliblər təşkilat komitəsi tərəfindən mükafatlandırılacaqdır.

Nəsimi rayonunda yerləşən təhsil müəssisələri arasında «Bayraq Turniri» keçirilib

ATU-nun Tələbə Gənclər Təşkilatı və Azərbaycan Universiteti Tələbə Gənclər Təşkilatının birgə təşkilatçılığı, Nəsimi Rayon İcra Hakimiyyəti ilə Nəsimi Rayon Gənclər və İdman İdarəsinin dəstəyi ilə Nəsimi rayonunda yerləşən təhsil müəssisələri arasında "Bayraq Turniri" baş tutub.

Turnirdə, Nəsimi rayonu ərazisində yerləşən təhsil müəssisələri mübarizə aparıb. ATU, AU, ADU, ADNSU, BMA və Azərbaycan Milli Konservatoriyasının nəzdində Bakı Musiqi Kollecinin təmsilçiləri arasında 5 idman növü üzrə yarışlar keçirilib. 110 nəfərin iştirakı ilə təşkil olunan turnirin yarışları ATU-da, "Nə? Harada? Nə zaman?" şahmat və dama üzrə yarışlar isə AU-da keçirilib.

Belə ki, futzal və stolüstü tennis ATU-da, "Nə? Harada? Nə zaman?", şahmat və dama üzrə yarışlar isə AU-da keçirilib. Dövlət Bayrağı Günü münasibətilə təşkil olunan yarışlarda "Nə? Harada? Nə zaman?", futzal və stolüstü üzrə yarışlarda ATU-

nun, Şahmat üzrə AU-nun və dama üzrə yarışda isə ADU-nun təmsilçiləri I yerə layiq görüldülər.

Qaliblər Nəsimi RİH və Nəsimi rayon Gənclər və İdman İdarəsi tərəfindən təltif ediləcəklər.

Allah rəhmət eləsin!

"Təbib" qəzetinin, Uşaq cərrahlığı, Qidalanma və kommunal gigiyena, Histologiya, embriologiya və sitologiya kafedralarının əməkdaşları və ETM-nin kollektivi Uşaq cərrahlığı kafedrasının professoru Çingiz Quliyevə oğlu

Səbuhi Quliyevin

vaxtsız vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Yoxuxucu xəstəliklər, Qidalanma və kommunal gigiyena kafedralarının əməkdaşları Yoxuxucu xəstəliklər kafedrasının müdiri, akademik Namiq Əliyevə həyat yoldaşı

Tamilla xanımın

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Tibbi və bioloji fizika kafedrasının əməkdaşları kafedranın laborantı Rüksarə Hacıyevaya əmisi

Vidadi Hacıyevin

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

ETM- in kollektivi, Ümumi gigiyena və ekologiya, Qidalanma və kommunal gigiyena kafedralarının əməkdaşları Tibbi mikrobiologiya və immunologiya kafedrasının müdiri, professor Həqiqət xanım Qədirovaya həyat yoldaşı

Rauf Rzayevin

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Hərbi tibb fakültəsinin əməkdaşları Hərbi tibb məktəbinin rəisi Samir Ağayevə həyat yoldaşı

Pərvanə xanımın

vaxtsız vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Tibbi və bioloji fizika kafedrasının əməkdaşları kafedranın baş müəllimi Nəzakət Kərimliyə qaynanası

Həvva Kərimovanın

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Təbib" qəzetinin, Tibbi mikrobiologiya və immunologiya, Ümumi gigiyena və ekologiya, Histologiya, embriologiya və sitologiya, İnsan anatomiyası və tibbi terminologiya, Tibbi və bioloji fizika kafedrasının əməkdaşları Tibbi mikrobiologiya və immunologiya kafedrasının professoru Mehman Əliyevə həyat yoldaşı

İrada xanımın

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Cərrahi xəstəliklər kafedrasının əməkdaşları kafedranın baş preparatoru Vüsalə Nağıyevaya əmisi

Səməd Nağıyevin

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

İnsan anatomiyası və tibbi terminologiya kafedrasının əməkdaşları kafedranın assistenti Kəmalə Babazadəyə əmisi

Zakirin

vaxtsız vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Histologiya, embriologiya və sitologiya kafedrasının kollektivi kafedranın baş müəllimi Nigar Quliyevaya qaynı

Səbuhi Quliyevin

vaxtsız vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Etibarsız sayılır

I müalicə-profilaktika fakültəsinin IV kurs, 162^q qrup tələbəsi Ələmöv Mirulduz Davud oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Stomatologiya fakültəsinin II kurs, 418^{1-a} qrup tələbəsi Zahraa Salman Muntadher oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin IV kurs, 391^q qrup tələbəsi Əsgərli Fərid Kazım oğlunun adına verilmiş müvəffəqiyyət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ümumi gigiyena və ekologiya kafedrasının dosenti Fətullayeva Sevinc Fətulla qızına Ali Attestasiya Komissiyası tərəfindən dosent elmi adının verildiyini təsdiqləyən attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Musayev Nazim Kamal oğluna 1988-ci ildə Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən stomatoloq ixtisası üzrə verilmiş internatura vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qasımov Günay Hamlet qızına 2006-cı ildə Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən kardiologiya ixtisası üzrə verilmiş internatura vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Əliyeva Arifə Novruz qızına 1986-cı ildə Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən pediatriya ixtisası üzrə verilmiş internatura vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Stomatologiya fakültəsinin I kurs, 419^{2-a} qrup tələbəsi Abdullah Abdullah Abdulaziz oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin V kurs, 212^q qrup tələbəsi Əhmədli Aysel Eldar qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

I müalicə-profilaktika fakültəsinin V kurs, 8^q qrup tələbəsi Kərimova Elnarə İlham qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin I kurs, 219^{1-a} qrup tələbəsi Qəribov Səid Mais oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

I müalicə-profilaktika fakültəsinin I kurs, 119^{2-a} qrup tələbəsi Cəfərov Nail Natiq oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor
ELDAR İSMAYIL

Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.
Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Qəzet "Təbib" qəzetinin kompyuter mərkəzində yığılır, səhifələnir, "Bəxtiyar-4" İKŞ-də çap olunur.

ÜNVANIMIZ:
Mərdanov qardaşları - 98^c
2-ci mərtəbə,
Tel.: 595-24-97
tabibqazeti@gmail.com

Lisensiya H - 022633
İndeks -0269
Sayı 2200